

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Complectens Sanctos Mensivm|| Maii Et Ivnii

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10258 - 10263

Reverendissimo Et Illvstrissimo In Christo Patri Et Domino, D. Marco
Antonio Amvlio Veneto, S. Romanæ Ecclesiæ Cardinali, Reatinensis
Episcopatus Administratori perpetuo &c. Domino suo multa ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77393)

REVERENDIS- SIMO ET ILLUSTRIS- SIMO IN CHRISTO PATRI ET DOMI-

NO, D. MARCO ANTONIO AMVLIO VENETO,

S. Romanae Ecclesiae Cardinali, Reatinensis Episcopus

Administratori perpetuo &c. Domino suo multa

observantia colendo, S. P. D.

EMINI ante annos aliquot, Reuerendissime & illustrissime Cardinalis, cum me occuparent Tomi quatuor Conciliorum, Tuam Celsitudinem studio iuandae Christianae Reip. id quibusdam dedisse negocij, vt quaedam Concilijs adiungenda Romae describerent, deinde curasse etiam, vt ea mihi communicarentur. Etsi autem pro singulari illa humanitate & ergame quoque prompta beneuolentia, nullas haecenus T. C. gratias egi, non tamen id ea causa praetermissum est, quod essem tanti beneficij

immemor, cuius apud me erit memoria sempiterna, sed quod certae rationes me a scribendo distinerent. At nunc versanti mihi in edendis Sanctorum historijs egregia sese obtulit opportunitas grati animi haud obscure declarandi. Cum enim priores duos Tomos, alterum Pontifici Maximo, quod id mihi aequissimum videretur, alterum amplissimo Cardinali Augustano, praecipuo patrono & fautori inscripsissem, tertium sub T. C. auspicijs volui in lucem hominumque conspectum prodire, vt eo ipso testarer promptam animi mei voluntatem & studium T. C. gratum me exhibendi, quando reuera ingratitude valde turpis est nota, ita vt non desint qui sentiant huic tanto crimini nullam legibus poenam constituta, quod sit detestabilius, quam vt ab homine possit vindicari. Continet vero hic tertius Tomus, quemadmodum & duo superiores, multas Sanctorum vitas insignes, quarum cognitio tantam habet utilitatem, his praesertim perditissimis temporibus, quibus virtutis & sanctitatis studium apud Catholicos plerisque iacet, aut certe friget plus satis: apud haereticos vero etiam magno odio & contemptu laborat, vt pro dignitate satis explicari non queat. Viua enim sunt exempla, & ad promouendum longe efficaciora, quam verba: nec possumus timere, ne dum ad Sanctorum imitationem pro nostro modulo nos componimus, in errorem inducamur, quando videmus prepotentem Deum illos plerisque omnes clarissimis ornasse miraculis in testimonium eximia sanctitatis, atque ea re declarasse euidentissime illorum vitam gratam sibi esse. Nec tamen hoc ita accipiendum est, quasi illorum omnia, licet Deo haud dubie grata, nos quoque indiscriminatim imitanda suscipere debeamus. Id enim non possit non esse cum summa stultitia & temeritate coniunctum, cum videamus in plerisque prope incredibilem vitam austeritatem, ieiunia perpetua & in multos dies producta, vigiliis naturae humanae intolerabiles, corporis castigationes & afflictiones reuera stupendas, multaque id genus alia, quae sobrius & prudens Lector in illis quidem venerari, suscipere & admirari debet, imitari certe leuiter & inconsulto

P R A E F A T I O.

non debet, nisi sentiat eam, qua illi præditi fuere, adesse sibi. spiritus vim & fortitudinem: tum præterea instinctum non dubium spiritus sancti, qui diuidit & largitur singulis sua dona, prout vult. Sunt tamen permulta in illis, quæ & sine ullo periculo possumus, & tum ex diuinæ voluntatis, tum rectæ rationis præscripto imitari & colere debemus, cuiusmodi sunt, quæ ad Galatas enumerat apostolus, Charitas, gaudium, pax, patientia, longanimitas, bonitas, benignitas, mansuetudo, fides, modestia, continentia, castitas: quæ sanè, si obseruentur, non euertunt mentem, nec sensus cerebrumque perturbant, quod solent vigiliæ, inedia, & pleraque alia, ultra modum viresque continuata. Quamquam prohdolor horum temporum ea labes & focordia est, vt hac præmonitione non admodum opus sit: sed neque tamen superuacua ea est, quandò non desunt etiam hodieque homines spiritus feruentes: qui si non vtantur duce aliquo benè perito in consecutis vitæ spiritualis exercitijs, sed putent quicquid alij potuere, se quoque & ferre & efficere posse, cum non sit abbreviata manus Domini, & illos æque, atque nos, homines mortales fuisse constet, nã illi citra dubium non possint non esse maximis suæ salutis periculis expositi. Facile enim etiam prius, quam id ipsi animaduertant, ad eò vires eneruabunt suas, cerebri præsertim, vt deinceps per omnem vitam & sibiipsis & alijs oneri sint. Ij ergò ieiunia, vigiliæ, lectiones, preces, ceteraque eiusmodi exercitia ea moderatione suscipiant, qua viderint ferre se posse, aut certè qua consulat vir prudens, in rebus diuinis & studijs spiritualibus probè exercitatus, aut denique, quod longè optimum & tutissimum est, qua Superioris sententia præscribet. Sed hæc quidem prorsus nihil attinent ad nostræ ætatis præcones Euangelicos, (sic enim per antiphrasim illi appellantur) qui dum docent miseros mortales, sola fide omnia confici apud Deum, in eaque sola omnem salutis nostræ vim & rationem constituunt, non obscurè ad omnem desidiam, bonorum operum & virtutis neglectum, denique ad flagitia omnia miseris fenestram aperiunt, longè hac in parte, vt in alijs multis, plerisque ethnicis Philosophis cæciores, qui summopere hortati sunt ad consecrandam honestatem. quo nomine virtutes omnes illi contineri vulerunt. Quibus sanè si comperta fuisset ea futuræ vitæ vera & sempiterna beatitudo, à Deo parata omnibus, vt apostolus ait, legitime certantibus, etiam longè maiora haud dubiò & ipsi præstitissent, & ab alijs præstanda docuissent. Quod certè illis turpe in primis est, qui post tantam cælestium rerum cognitionem, quam ipsi sibi vendicant, & amplissimas Christi promissiones audent homines ad summam desidiam & inertiam reuocare, sola fide prædicanda, quandò ethnici præclarè id, solo rationis præeunte lumine, intelligere poterunt, homines ad seueritatem studiaque grauiora atque maiora à natura generatos esse. Quæ quidem studia ita elucent in sanctis Dei hominibus, quorum Vitas euulgamus, vt quemadmodum iam diximus, pleraque admiranda potiùs in illis sint, quam imitanda. Sed docent tamen illi nos sua illa vitæ seueritate, & viuendi sanctissima ratione rectissime dictum ab apostolo: Qui autem sunt Christi, carnem suam crucifixere cum vitijs & concupiscentijs: vt meritò ediuersò intelligere debeamus, qui vitijs & prauis cupiditatibus laxant habenas, ijs cum Christo nihil esse commercij. An non verò laxant flagitijs omnibus habenas, qui palam docent, sola fide nos iustificari, bona opera ad salutem esse perniciofa, impia esse vota & instituta monastica, vitæ mo-

1. Cor. 12.

Gal. 5.

Esa. 59.

2. Tim. 2.

Gal. 5.

P R A E F A T I O.

monasticae professores rectè facere, si etiam post nuncupata Deo perpetuae continentiae vota ducant uxores, nec quicquam eorum praestent, quae palam se facturos sanctè iuraverint? Non opus est, caetera id genus illorum, paradoxa hic commemorare. Magna est profecto in nos effusa ira praepotentis Dei, quod tolerari à nobis potuèret tam portentosa mendacia. Nec tamen tolerata duntaxat sunt, sed etiam ab innumeris non alio, quam purae doctrinae & verbi Dei loco habentur. Ea est, inquam, certè horrenda Dei ira, ad id caecitatis deuolui potuisse homines à religione Christianos. Longè aliter docent nos, quotquot in Dei Ecclesia vitae sanctitate illustres vnquam extiterunt: sed illorum vita, quando carni & sanguini molesta est, non multos habet sectatores: haereticorum dogmata iucundissima & quantumlibet etiam flagitiosis & sceleratis hominibus plausibilia, tantos post se hominum miserorum greges in innumeras prope, easque mirè dissectas, sectas abducunt, vt numerari vix possint. Eiusmodi verò fuit etiam perditissimi nebulonis Mahometis doctrina, quam videmus in totum ferè orbem mirabiliter propagatam. Sed respiciant tandem homines malè persuasi, malintque esse sanctorum hominum similes, quam Mahometis & eius consimilium nostrae aetatis tenebrium. Non putent sibi ad salutem solam fidem sufficere, quando vident Sanctos omnes tantos pro Christo & vita aeterna obtinenda exantlassè labores. Legant libèter sacras historias, quas ea causa nos omnibus communicamus, vt earum lectione ad verè pietatis studia excitentur desides: qui verò iam feruent spiritu, magis magisque inflammentur. Equidem non paucas rudiusculo stylo, vt ferebant illa tempora, conscriptas, aut prorsus descripsi meo qualicumque stylo, aut vobis suis non nihil exoliui, vt etiam eruditi Lectores libentiùs nonnunquam aliquid temporis ijs legendis impertiant, quibus non dubito tædium allaturas esse, si sic ederentur, vt conscriptae fuère. Quicquid verò toto hoc tertio Tomo mihi sudatum est, id T. C. amplissime Cardinalis, Patrone obseruandissime, dedicatum volui: orans & obsecrans, vt gratum habere velit, quod deditissimo animo offertur. Poterit illa pro sua tum auctoritate, tum doctrina facilè tueri hos qualescunque labores meos aduersum maledicos obtrahatores. Virtutes tuas egregiaque decora celebrabunt alij eruditione & eloquentia instructiores: ego praeterquam quòd raro soleo in eiusmodi encomijs versari, quae plerumque maximos viros molestia potius, quam voluptate aliqua afficiunt, etiam illis celebrandis adèd sum impar, vt mihi ipsi potius ignominiam, quam illis vel tenuem sim splendorem allaturus. Christus Deus & Dominus noster T. C. in vtroque homine conseruet in annos multos, illustrissime Cardinalis, Patrone colendissime. Ex Carthusia Agrippinensi, 9. Calen. Martij, Anno M. D. LXXII.

T. C. obseruantissimus

F. Laurentius Surius
Carthusianus.

PIO